

Co-funded by
the European Union

DISCOVERY

PRIRUČNIK ZA INTERAKTIVNU
ONLAJN MAPU SPORTOVA I
IGARA

PREGLED SADRŽAJA

Uvod.....	2
Uputstva za digitalnu mapu.....	4
Italija	5
MORRA	6
FIOLET	8
MONOSKI.....	10
CALCIO A 5.....	12
SEDEĆA ODBOJKA	14
Irska.....	16
ROUNDERS	17
BULLDOG	19
RAGBI.....	21
RAGBI U INVALIDSKIM KOLICIMA.....	23
HURLING.....	25
Portugal	27
GALHOFA	28
HÓQUEI EM PATINS.....	30
BILHARDA.....	32
ARRANCA TRIGO	34
Srbija	36
ARJAČKINJE, BARJAČKINJE	37
ĆORAVE BAKE	39
Šarena Jaja.....	41
LEDENI ČIČA	43
Razmislite o održivosti	45

Uvod

Discoveri EU, je partnerstvo malog obima u oblasti sporta, koje ima za cilj da poveća osećaj pripadnosti EU među mladima kroz sport, uključujući i ranjive grupe, povećavajući mogućnosti za pokušaj i otkrivanje različitih sportova i podizanje svesti o važnosti fizičke aktivnosti, takođe kroz korišćenje digitalnog alata, u formalnom i neformalnom obrazovanju.

Promovisanje sporta kao efikasnog sredstva za širenje društvene inkluzije, jednakih mogućnosti i fizičke aktivnosti koje poboljšavaju zdravlje svima u Evropi, bez obzira na godine, rasu, etničku pripadnost, društvenu klasu ili pol.

Suočavanje sa smanjenjem evroskepticizma među mladima, povećanjem znanja o Evropi i njenim posebnim sportovima, igrama i vrednostima.

Povećanje zajedničkih veština, iskustava i sposobnosti trenera i njihovih organizacija u Evropi da promovišu širi spektar sportskih mogućnosti, takođe u vezi sa oporavkom nakon Covid-a19, da organizuju inkluzivne sportske događaje u svojim lokalnim zajednicama.

Podržati institucije i zajednice uključene u organizaciju evropskih sportskih događaja, sa posebnim fokusom na EU nedelju sporta, da kreiraju inkluzivne sportske događaje, uključujući sportske aktore koji su nedovoljno zastupljeni i manje angažovani kao aktivni igrači u sportu.

Oснаživanje trenera, nastavnika, edukatora, volontera i sportskih aktivista da sprovode obrazovne programe zasnovane na tehnologiji koji promovišu mapu kao sredstvo za obrazovanje.

Projekat će proizvesti 5 glavnih rezultata, distribuiranih kroz 4 nacionalna i 4 transnacionalna događaja, uključujući 4 zemlje EU, koji će uticati na mlade ljude, kao i na trenere, nastavnike, edukatore i sportske aktiviste.

Discoveri EU želi da bude relevantan za vodeće ciljeve Plana rada Evropske unije za sport (2021-2024) i prvenstveno za prioritetnu oblast „Zaštita integriteta i vrednosti u sportu“, podržavajući ključnu akciju „Sport i obrazovanje“. U stvari, verujemo da je jačanje obrazovne dimenzije kod novih generacija kroz sport i igru, osnovni ključ za delovanje u izazovnom socio-kulturnom kontekstu u pogledu osećaja pripadnosti i zajedničkog evropskog građanstva, koji je postao još krhkiji od strane socijalna izolacija koju je nametnula pandemija COVID-19. Zbog toga smatramo da je od presudnog značaja stvaranje novih prostora za deljenje, učenje i razmenu, gde sport predstavlja idealan okvir za razvoj ličnih i društvenih kompetencija, podstičući momente učenja u cilju promocije tolerancije, solidarnosti, inkluzije, kao i vrednosti EU.

Discoveri EU je takođe osmišljen da doprinese specifičnim prioritetima u oblasti sporta „podsticanju učešća u sportu i fizičkoj aktivnosti“ i da promoviše aktivan i ekološki prihvatljiv način života, društvenu koheziju i aktivno građanstvo, kroz mešavinu off-line i on-line inkluzivne sportske i obrazovne aktivnosti, koje uključuju lokalne sportske organizacije, škole i prostore za neformalno učenje i igru. Štaviše, kroz implementaciju specifičnih obrazovnih sportskih aktivnosti, koje uključuju blisku saradnju svih zainteresovanih strana, partnerstvo želi da se pozabavi prioritetom programa Erasmus+ „uključenost i raznolikost“, koji se smatra veoma relevantnim za Program, tako što će dopreti do mladih ljudi sa manje mogućnosti, ljudi različitog kulturnog, socijalnog i ekonomskog porekla, osobe sa invaliditetom i migranti, kao i ljudi koji žive u udaljenim područjima. Partneri, koji obično rade sa ovim ciljevima u svojim svakodnevnim aktivnostima, imaće koristi od pristupa na koji svi dobijaju koji će unaprediti veštine uključenih profesionalaca, promovišući na taj način jednake mogućnosti i jednak pristup, inkluziju, različitost i jednakost u svim svojim akcijama koje podstiču mlade ljude, da se angažuju i učestvuju u civilnom društvu, podižući svest o zajedničkim vrednostima Evropske unije. Kako se naglašava u Programu, „Evropski građani treba da budu bolje opremljeni znanjem, veštinama i kompetencijama potrebnim u društvu koje se dinamički menja i koje je sve mobilnije, multikulturalno i digitalno“: projekat se bavi svim ovim temama, predlažući interkulturalno učenje kroz višestruko -profesionalni i višedimenzionalni pristup, kombinujući sport sa EU kulturama, istorijom i geografskim karakteristikama koji će unaprediti ova znanja, veštine i kompetencije među mladima.

GEA Coop Sociale:

GEA je neprofitna socijalna zadruga, osnovana u Padovi 2004. godine. Osnovna misija zadruge je promocija i implementacija aktivnosti i programa koji imaju za cilj omogućavanje integracije i aktivnog građanstva migranata, porodica, zajednica, sa posebnim osvrtom na žene, omladinu i ugrožene grupe. GEA je stekla iskustva i veštine u oblasti zdravstvene zaštite, integracije i interkulturalnog obrazovanja i obuke, aktivnog građanstva i borbe protiv diskriminacije.

IWA-Sport :

IWA-Sport je ogranak Irskog udruženja invalidskih kolica, dobrotvorne organizacije osnovane davne 1960. godine sa ciljem da pruži podršku osobama sa fizičkim invaliditetom da žive aktivnim, ravnopravnim i nezavisnim životima. Misija IWA Sporta je da razvije i promoviše sportske, fizičke i rekreativne mogućnosti za osobe sa fizičkim invaliditetom da ostvare svoj puni potencijal. Njihova vizija je da svi sa fizičkim invaliditetom uživaju u sportskim, fizičkim i rekreativnim aktivnostima na potpuno inkluzivnoj osnovi u bilo kom okruženju.

KOM18 :

„Klub za osnaživanje mladih 018“ osnovan je 2007. godine, a registrovan 2008. godine. Neprofitna, nevladina i nepartijska organizacija. Ciljevi organizacije su izgradnja kapaciteta mladih, promocija interkulturalnih vrednosti, obrazovanje, demokratija, ljudska prava, sa posebnim fokusom na prava dece i žena, kao i prava mladih, neformalno obrazovanje, mobilnost, EU integracije, kultura sa posebnim fokusom na uličnu umetnost, uključivanje manjinskih i marginalizovanih grupa u društvo, ekonomsko osnaživanje mladih, zdravi stilovi života i zaštita životne sredine, kao i aktivno učešće mladih na svim nivoima društvenog života.

ADCS Carvalhais - Sport, Kulturno-društvena asocijacija

ADCS je osnovan 16. februara 1991. godine, ADCS Carvalhais je nastao na inicijativu lokalnog stanovništva, čiji je glavni cilj bio promocija sportskih, kulturnih i društvenih aktivnosti. Uz podršku lokalnih vlasti i jake školske zajednice, nekoliko aktivnosti je brzo planirano i razvijeno za zajednicu. Od tada su se odvijale razne aktivnosti i u njima je učestvovalo mnogo ljudi, na primer turniri u fudbalu i pejtbolu, brdski biciklizam, lokalne svečanosti i tradicije.

Uputstva za digitalnu mapu

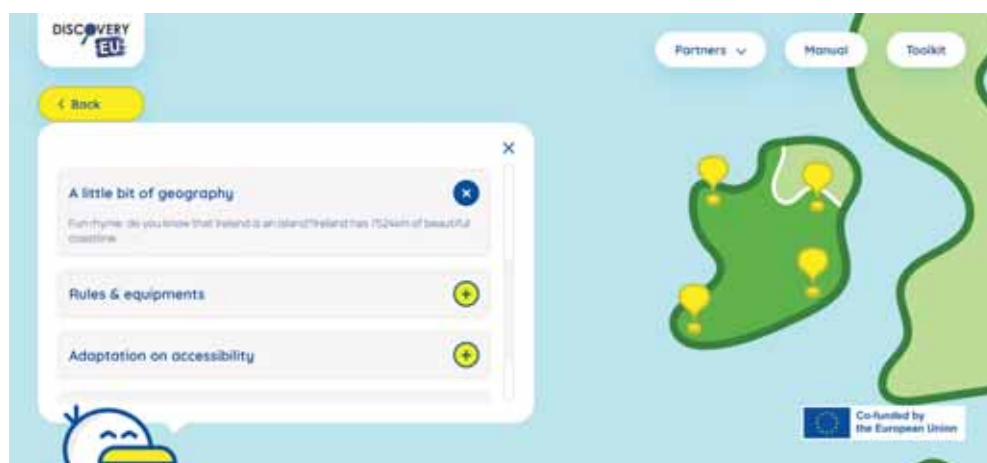
1. Da biste pristupili digitalnoj mapi, ukucajte „discoveri-eu.geacoop.org“ i bićete preusmereni na početnu stranicu.
2. Kada se nađete na stranici, videćete pelikana, koji će vam pružiti uputstva o tome kako da se krećete kroz digitalnu mapu.
3. Kada se krećete kroz digitalnu mapu, ime svake zemlje će se pojaviti dok kursor prelazi preko nje.
4. Na gornjoj desnoj strani digitalne mape možete pronaći više informacija o partnerskim organizacijama, kopiju priručnika za preuzimanje i kopiju TOOLKIT dokumenta

5. Da biste saznali više o zemlji, kliknite na žuti balon i pelikan će vam dati više informacija o zemlji i prikazati mapirane sportove i igre.
6. Imate opciju da umanjite prikaz koristeći dugme „nazad“, koje se nalazi na levoj strani mape.

7. Kada izaberete sport ili igru, pojavice se padajuća lista sa različitim odeljcima, uključujući činjenice o lokalnoj geografiji i istoriji, kontakt podatke za stručnjake, pravila, opremu i druge detalje.

Italija

Morra

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Prve vesti koje imamo o igri morra datiraju iz grobnice u starom Egiptu, a zatim se nastavljaju kroz vekove kod Grka.

Međutim, u rimsko doba postoje najjasnije čak i pisane manifestacije. Rimljani su to zvali „micatio“, od latinske reči „micare“ što znači „streljati“, zbog brzog kretanja prstiju u osnovi igre.

ožda će vas iznenaditi, ali morra je takođe bila jedna od retkih zabava koje su italijanski vojnici imali u hladnim noćima u rovovima Prvog svetskog rata.

Pravila:

Igra se sastoji od identifikovanja zbira brojeva koje igrači pokazuju prstima.

Istovremeno, dva igrača ispruže ruku pokazujući šaku ili ispruživši nekoliko prstiju po svom izboru. Istovremeno, proglašavaju broj od 2 do 10 (morra).

Igrač koji je proglasio broj koji odgovara zbiru prstiju koje su ispružila oba igrača osvaja poen.

Igru dobija onaj ko prvi postigne prethodno utvrđeni broj poena (obično 16 ili 21).

Turnir se može igrati pojedinačno ili u parovima, igrajući sedeći ispred stola udaranjem po samom stolu.

Prilikom udaranja, dlan ili zadnja strana šaka moraju dodirivati sto, tako da nije dozvoljeno udaranje rukom okomitom na sto.

Ruke moraju biti jasno vidljive igračima i sudijama i apsolutno nikakva promena rezultata nije dozvoljena kada se ruke polože.

Generalno, postoji sudija koji pažljivo prati meč, ne vara!

Igra se sastoji od 3 runde: meč, revanš i "la bella". Za prva dva se računa 16 poena za pobeđu, za belu umesto 21 poen.

Organizacija koja promovise sport/igru:

A.S.D. Associazione Marchigiana
"Amici della Morra"

Druge organizacije uključene u organizaciju sporta/igre:

<https://www.fentvda.it/associazioni-sportive/moura/>

<http://www.giocodellamorra.it/>

<https://www.coni.it/it/discipline-associate/federazione-italiana-giochi-e-sport-tradizionali-figest.html>

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: Igra se uglavnom sa dvacigrača, jedan protiv drugog, ali postoji i varijanta koja uključuje dva para.
2. Potrebna oprema: Nema
3. Objekat/podloga za igru: sto

Adaptacije igre:

Za pojedince sa invaliditetom koji utiču na njihove ruke i gornje udove, onlajn verzija se može igrati ovde:
(<https://www.samurra.it/>)

Glavni izazovi/poteškoće u vezi sa sportom/igrom?

Igra uključuje različite kognitivne i motoričke procese, zahteva visoku sposobnost računanja u vrlo kratkom vremenu, zahteva pažnju čak i pred disjunktnim stimulusima i uvežbano uho za muzikalnost i ritam.

Nivo učešća u sportu/igri:

U Italiji se Morra igra na međunarodnom nivou.

ontakt:

info@giocodellamorra.it

<http://www.giocodellamorra.it/>

Fiolet

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Istorijski:

Jednom davno, postojao je fiolet, a ovo je priča o celoj dolini Aoste.

Krajem 19. veka, među livadama i šumama Vale d'Aosta, već su se mogle videti prve družine prijatelja i drugarica kako se međusobno izazivaju u bacanju jajaste lopte, naterane da skoče na kamen i udare spretnošću drvenim štapovima.

Pravila:

Igrač stavlja fiolet na kamen, lagano ga udara po „kljunu“ da bi prskao u vazduhu, zatim ga udari u letu i baci što je dalje moguće.

Rastojanje od kamena do krajnje tačke fileta određuje rezultat. Svaki tim se sastoji od pet igrača, koji naizmenično bacaju; njihova pobeda ili poraz određuje se zbirom postignutih rezultata svakog sportiste koji ima trideset bacanja.

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: pojedinačno i u timovima od 5.
2. Potrebna oprema: glatki, zaobljeni kamen (lomač), jajolika kugla (file) i štap zvan (eima) sa uvećanim krajem (macioka) da bi se bolje pogodio fiolet.
3. Objekat/podloga za igru: Teren za igru je dugačak najmanje 150 metara. Na tlu, počevši od kamena sa kojeg se baca filota, konopcem se povlače koncentrični polukrugovi na udaljenosti od 15 metara; štapovi, odnosno štapovi označeni progresivnim brojevima od 1 do 13, omogućavaju da se prebroje poeni dobijeni nakon svakog bacanja.

Adaptacije igre:

Lopta se može postaviti na višu platformu, što omogućava igračima u invalidskim kolicima da igraju.

Organizacija koja promovira sport/igru:

<http://www.fentvda.it/associazioni-sportive/fiolet/?fbclid=I-wAR0qbsjikhdavwuPDVCFmyQ-2Va3ISxrz0E3Zg2RNlxIO5Dj4LbuvvQg6Q>

Druge organizacije uključene u organizaciju sporta/igre::

https://www.figest.it/page/2/?wordfence_logHuman=1&hid=75209C3DB3568EBA95DFA9666A0283EF

Glavni izazovi/poteškoće u vezi sa sportom/igrom?

Ne postoji mogućnost kupovine opreme u zvaničnim maloprodajama da tako kažem, pa čak ni iznajmljivanja. Jedina mogućnost je da opremu pozajmi praktičar.

Štaviše, Fiolet se uglavnom može igrati u proleće i leto kada trava na terenu nije tako visoka i kada je zemlja uglavnom suva.

Nivo učešća u sportu/igri:

U Italiji se Fiolet igra na regionalnom nivou.

Veb sajt / Veze:

VIDEO VODIČ ITA SUB EN: <https://youtu.be/ApiUn6yACEM>

<https://www.fentvda.it/associazioni-sportive/fiolet/>

<https://www.facebook.com/fioletvda>

Kontakt:

F.E.N.T. Valle d'Aosta

Fédération Sport de Nohtra Téra

Loc. Les Iles, 1 - 11020 Brisogne, Aosta (Italy)

Telefono: 329 38 14 128

Mail: fentvda@gmail.com

Monoski

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Možda će vas iznenaditi ono što ćete pročitati, ali skije imaju veoma drevnu istoriju i smatra se da su izmišljene još pre točka.

Legenda kaže da je prvi italijanski skijaš bio prelat, Frančesko Negri, koji je morao da nosi skije tokom jednog od svojih putovanja u Laponiju u drugoj polovini 17. veka.

Posle Drugog svetskog rata upotreba skija je postala prava masovna sportska aktivnost, uz stalni rast i razvoj tehnika i materijala.

Skijanje je počelo u Italiji krajem 19. veka. Zahvaljujući specifičnoj geografiji i klimi Italije, oduvek je bilo jedan od najpopularnijih i tipičnih sportova u našoj zemlji.

Potrebna oprema:

1. Sedište/školjka od 1 komada sa amortizerom - Nakon što skijaš sedne u školjku, ona se učvršćuje na tri tačke: u visini stomaka, butina i skočnog zgloba. Noge su zaštićene vodootpornom tkaninom ili tvrdim pokrivačem.
2. 2 komada stabilizatora (minisci)- ovo su dva komada koja su pričvršćena za podlaktice. Svaki se završava malom plastičnom skijem dužine 30-40 cm. Tako se skijaš naginje na 3 mesta. Napredak na horizontalnoj površini se obezbeđuje guranjem sa zatvorenim stabilizatorima.
3. 1 ili 2 komada skija (u zavisnosti od vrste monoskija) sa vezom- Skija bilo koje dužine i bočnog reza sa vezom visoke čvrstoće jer mora da izdrži ne samo težinu skijaša već i opremu.

Organizacija koja promoviše sport/igru:

Scie di Passione

4ALL nije samo slogan, akronim, 4ALL je cilj i misija koju SKI TIM „Scie di Passione“ sprovodi od 2011. godine, na Passo Coe invaliditet je normalnost: deset udobnih i rezervisanih parking mesta, pristupačne prostorije sa posebnim uslugama, idealne ski staze za svaki nivo, sve uronjene u očaravajuće okruženje koje ljubi sunce tokom celog dana.

Zatim tu su instruktori, spremni da istinski isprate sve na snegu, sa više od deset komada opreme između mono-skija i dual-skija, pogodne za svaku vrstu fizičkih osobina i invaliditeta. Ne samo skijanje... zahvaljujući Bass Board-u, specijalnom snoubordu za posebne učenike, može se uživati i u emocijama koje samo daska može da pruži!

Pored ovih alata, škola nudi stručnost i specijalna pomagala za skijanje sa slabovidim i/ili stojećim osobama.

Ako više volite opuštanje u šumi umesto brzine na stazama, uz „Scie“ možete da vežbate i skijaško trčanje, koje je takođe potpuno dostupno.

Druge organizacije uključene u organizaciju sporta/igre:

Pogledajte veb lokaciju Alpe Cimbra i otkrijte prelep svet dolomita.

Adaptacije igre:

1. Dual Ski
2. Bass tabla
3. Sedenje na skijama

Glavni izazovi/poteškoće u vezi sa sportom/igrom?

Da bi se prevezao do vrha, korisnik mono-skija mora da se suoči sa određenim poteškoćama:

Upotreba ski lifta: u visini kolena nalazi se kaiš u koji je uvučena ploča ski lifta; kada dođe do vrha, može se otkaçiti sa leve ili desne strane;

Upotreba žičare: sedište se može podići tako da žičara može da stane ispod školjke; dostigavši vrh, skijaš se spušta čvrstim pokretom

Korišćenje kabine: jedini put kada je upotreba mono-skije malo komplikovana, jer u ovom slučaju skijaš uz spoljnu pomoć otkaçi skiju, a oni je stavljaju u kabinu; dolaskom na vrh, mora se ponovo tražiti spoljna pomoć da izađe i zakaçi skiju

Nivo učešća u sportu/igri:

U Italiji se Monoski igra na međunarodnom nivou.

Website / Links:

<https://www.sciedipassione.com/4all/>

VIDEO (Italian / sub EN):

<https://www.youtube.com/watch?v=h9NhsLPWTkU>

Kontakt osobe:

info@sciedipassione.com

+39 346-0033926 - WhatsApp

Pratite nas na društvenim kanalima @sciedipassione Fejsbuk i Instagram

Scie di Passione promoviše inkluziju kroz sport ne samo sa zimskim sportovima, već i sa drugim planinskim sportovima! Proverite njihovu stranicu za više informacija!

Calcio A 5

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Priča se da je ideja o „Calcio a 5“ nastala nakon što su videli grupu dečaka u školskom času kako igraju fudbal sa papirnom loptom na hokejaškom terenu, koristeći klupe kao gol.

Od spoja futbol/futebol („fudbal“) i sala/salon/salao („salon“, shvaćeno kao zatvoreni sportski objekat) postao je FUTSAL.

Na početku fudbal 5-a-side počeo je da se širi kao šumski požar širom Južne Amerike, posebno u Brazilu, gde je bilo kreiranje onoga što bi trebalo da budu zvanična pravila igre.

Pravila:

Pravila su kao u fudbalu: igra je moguća svim delovima tela, isključujući ruke.

Poen se zove gol i postiže se guranjem lopte preko područja omeđenog stativama i prečkom.

Glavna razlika je u tome što nema ofsajda, bočne doznake se vrše nogama, a možete izvršiti neograničen broj zamena.

Utakmica traje 40 minuta i igra se u dva poluvremena od po 20 minuta. U svakom od dva poluvremena svaki tim može dobiti tajm-aut od jednog minuta.

Svaki meč se odvija pod kontrolom dvojice sudija.

U futsalu svaki fizički kontakt se smatra faulom, a peta greška ekipe za svako poluvreme se kažnjava kaznom koja se pripisuje protivničkoj ekipi.

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: pet igrača po timu
2. Potrebna oprema: lopta teren i dvoje golova širine 3 metra i visine 2 metra
3. Objekat/podloga za igru: pravougaoni teren od najmanje 25 metara dužine i 15 metara širine čija površina mora biti ravna i glatka, na primer, nije dozvoljeno betonsko.

Organizacija koja promovise sport/igru:

A.S.D Quadrato Meticcio in Padua, Italy
<https://asdquadratometiccio.it/sport-popolare/>

Adaptacije igre:

Među paraolimpijskim disciplinama je mali fudbal za slabovide, u kojem lopta emituje zvuk koji igrači jasno čuju.

Glavni izazovi/teškoće u vezi sa sportom/igrom?

1. Pronaći i obučiti nastavnike/instruktoare

Nivo učešća u sportu/igri:

U Italiji se Calcio A 5 igra na evropskom i međunarodnom nivou.

Kontakt:

Paola.cosma@geacoop.org
asdquadratometiccio@gmail.com

Sedeća odbojka

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Sedeća odbojka se prvi put pojavila kao sport prilagođen sportu osoba sa invaliditetom.

Zanimljivo je misliti da je prvobitni cilj bio da se nebrojenim ranjenim ili amputiranim vojnicima iz Drugog svetskog rata omogući da se bave sportom. Hiljade ratnih veterana trebalo je da izađu iz svojih domova i da se druže, iako gradovi nisu bili baš „pristupačni“.

Pravila:

Sedeća odbojka prati pravila konvencionalne odbojke sa nekim fundamentalnim razlikama:

Svi igrači moraju sedeti, sa zadnjicom ili delom tela od zadnjice do ramena u kontaktu sa podom kako bi dodirnu li loptu;

Položaj igrača na terenu se identifikuje po njihovom sedećem položaju, postavljenom u dve linije po tri, sa igračima napred bliže mreži.

Ako dva igrača istovremeno dodirnu loptu preko mreže, uzrokujući „blokadu“, dosuđuje se „dupla greška“ i poen se ponavlja.

Međutim, blokada šuta je dozvoljena kada kontakt ne zaustavlja kontinuitet igre.

Igračima nije dozvoljeno da stoje, podižu telo ili hodaju.

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: šest igrača po timu
2. Potrebna oprema: lopta za odbojku i mreža za odbojku
3. Objekt/podloga za igru: Teren za igru ima promenljive mere u zavisnosti od broja igrača, obično je 10x6 metara, podeljen na pola visokom mrežom u proseku 1,15 m za mušku kategoriju i 1,05 m za žensku kategoriju. .

Organizacija koja promovira sport/igru:

Polisportiva Tergola, Via Monte Cengio, Codiverno (PD)

Adaptacije igre:

Sedeća odboka ima karakteristiku da promovira društvenu integraciju osoba sa invaliditetom, budući da se može praktikovati bez razlike od različitih kategorija različitih sposobnosti (amputirani, dečija paraliza, paraplegičari, cerebroleze, itd.), a istovremeno i sposobnim - fizičkim osobama, koje ne zahtevaju upotrebu posebnih pomagala kao što su invalidska kolica. Stoga se može smatrati pristupačnim sportom, jer se u istom timu mogu naći prostorno sposobni subjekti i osobe sa invaliditetom.

Glavni izazovi/poteškoće u vezi sa sportom/igrom?

1. Pronaći nastavnike/instruktoru
2. zahteva podlogu za igru po kojoj se može nesmetano klizati

Nivo učešća u sportu/igri:

U Italiji se sedeća odbojka se igra na evropskom i međunarodnom nivou.

Veb-sajt/linkovi:

<https://parrocchiamadonnadipompei.it/palestra-comunale-polisportiva-tergola-11148019210588565370/>

Facebook: Polisportiva Tergola

Za više informacija: polisportivatergola2019@gmail.com

Kontakt

Emma Pagnin

polisportivatergola2019@gmail.com

Irska

Rounders

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Rounders je igra palicom i loptom, koja se često smatra prethodnicom bejzbola, koja se igra u Irskoj više od 150 godina. GAA Rounders je uključen u originalnu povelju GAA još 1884. godine, zajedno sa galskim fudbalom, hurlingom i rukometom. Postoji godišnje prvenstvo osnovnih škola, koje se često igra u severnim okruzima, kao i nacionalno prvenstvo za seniore.

Pravila:

Rounders je sport sa ograničenim kontaktima i savršen je i za rekreativnu i za takmičarsku igru. Takođe se oslanja na drugačiji skup veština od ostalih galskih igara i veoma je dobar za razvoj koordinacije ruku i očiju.

Bacač stoji okrenut ka matičnoj bazi i isporučuje loptu ispod pazuha igraču. Udarac mora da udari slotar (lopticu) u pravcu napred i u polje za igru. Kada udarač udari loptu, on/ona može trčati do prve baze. Tim za igru pokušava da stekne posed lopte i baci je čuvaru baze na prvoj bazi ili drugoj bazi ako trkač nastavlja.

Udarač je u autu ako ne uspe da udari treću dobru lopticu, udari poslednju dobru loptu u faul, udari dobru loptu, ali ga fil uhvati, ili je njegova ili njena baza označena pre on/ona stiže u bazu.

Cilj igre je da udarač postigne što više trčanja (trčanje je kada je udarač prošao kroz sve 3 baze pre nego što je dodirnuo domaću bazu) pre nego što ekipa koja je u polju izbacila tri igrača. Između svake baze ima dvadeset i pet metara i ukupno 100 metara za home run.

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: 9 po timu (ukupno 18)
2. Potrebna oprema: lopta, palica, podloge, adekvatna podloga za igru (gore navedena pravila)
3. Objekat/podloga za igru: Tradicionalno se igra na terenu 70m sa 70m, na otvorenom na travi ili zemlji (pogledajte 2 linka ispod za dimenzije)

Adaptacije igre:

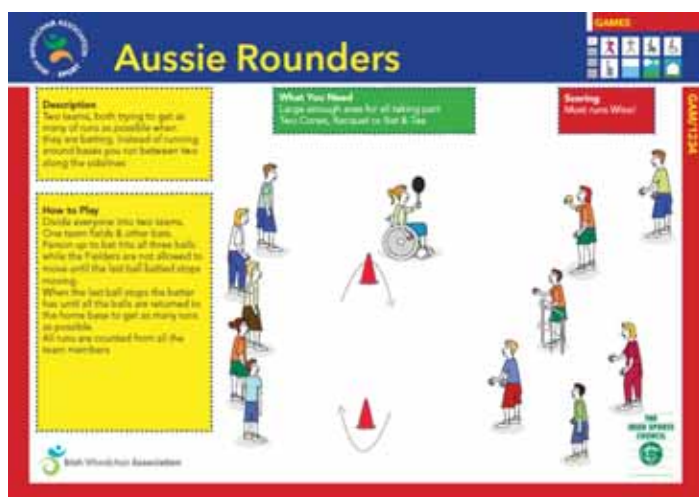
1. Može se igrati u zatvorenom prostoru sa manjom površinom za igru
2. Može da koristi loptu koja pravi buku za osobe sa oštećenjem vida

Glavni izazovi/poteškoće u vezi sa sportom/igrom?

Može biti teško angažovati 18 ljudi da igraju celu igru, ali potrebna oprema je minimalna i površina/područje za igru se može podesiti.

Nivo učešća u sportu/igri:

U Irskoj, Rounders se igra lokalno u školi i grupama pojedinaca na rekreativnom nivou, ali i na klupskom nivou sa takmičenjima na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou.

Linkovi:

- <https://www.gaarounders.ie/>
- https://www.gaarounders.ie/files/GAARoundersRULES_May_2021.pdf
- https://www.gaarounders.ie/files/RoundersManual_LowRes-coaching-manual.pdf

Kontakti:

- Iain Cheyne- secretary.rounders@gaa.ie
- Daryll Dolan- development.rounders@gaa.ie

Bulldog

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Bulldog je igra zasnovana na oznakama koja se obično igra u zemljama Komonvelta. Konkretno u Irskoj, deca bi odrastala igrajući ovo u školi sa svojim prijateljima jer bi to obično koristili instruktori fizičkog vaspitanja. Iz perspektive sportskog razvoja, deca bi radila na trčanju u ravnim i zakrivljenim linijama, sprintu/razvijanju fizičke kondicije, radu na refleksima, kao i na dostizanju/izbegavanju veština.

Pravila:

Bulldog se igra na velikoj površini za igru (sportska hala, teren, veliki prazan prostor, itd.) sa jednom osobom koja stoji na sredini prostora za igru.

Svi preostali igrači se poređaju na jednom kraju površine za igru, čekajući da ih osoba u sredini pozove.

Kada je spremna, osoba u sredini viče „1, 2, 3, Bulldog!“, a onda svi ostali učesnici treba da pobegnu na drugu stranu terena.

Osoba u sredini mora da označi što više pojedinaca pre nego što dođu na drugu stranu - svako uhvaćen ostaje u sredini i takođe postaje „uključen“. Igra se ponavlja sve dok ne ostane samo jedan učesnik, koji se proglašava pobednikom

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: minimum 4. Najbolje je kada se igra sa najmanje 12.
2. Potrebna oprema: Nema
3. Objekat/površina za igru: Sportska hala, sportski teren, bilo koji veliki prazan prostor

Adaptacije igre:

1. Usporite pojedince u sredini, olakšavajući ljudima kojima je potrebno dodatno vreme da pređu površinu za igru (tj. počnite sa zemlje, napravite 2 skleka pre jurnjave, formirajte voz kada hvatate ljude, itd.)
2. Omogućati da igraju ljudi u invalidskim kolicima
3. Promenite područje za igru/površinu za igru

Organizacija koja promoviše sport/igru:

Buldog se tradicionalno igra u irskim školama među decom, ali ga redovno koristimo u IWA-Sportu, na kampovima i klupskim događajima

Nivo učešća u sportu/igri:

U Irskoj se Buldog igra lokalno u školi i grupama pojedinaca na rekreativnom nivou.

Linkovi:

[https://en.wikipedia.org/wiki/British_Bulldog_\(game\)](https://en.wikipedia.org/wiki/British_Bulldog_(game))

A version of the game being played with flags: <https://www.youtube.com/watch?v=HvaHhqsWr5w>

A version being played by the All-Blacks & Lions: <https://www.youtube.com/watch?v=A59DLf4J5ys&t=47s>

Kontakti:

Sam Jablansky
sam.jablansky@iwa.ie

Ragbi

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Ragbi unija u Irskoj je veoma popularan timski sport. Ragbi savez je organizovan na bazi cele Irske sa jednim nacionalnim timom, upravnim telom i ligom za Republiku Irsku i Severnu Irsku. Osnovana 1879. godine, Irska ragbi unija je treća najstarija ragbi unija posle Engleske i Škotske, a osnovana je dve godine pre Velške ragbi unije.

Irska ragbi fudbalska unija (IRFU) je upravno telo za ragbi savez u Irskoj. IRFU je podeljen u pet ogranaka. Četiri glavna ogranka predstavljaju četiri provincije Irske: Ulster, Minster, Lenster i Konaht. Svaki pokrajinski ogranak organizuje sport u okviru svog geografskog područja.

U početku su postojala dva sindikata, oba osnovana 1874. godine – Irska fudbalska unija je imala jurisdikciju nad klubovima u Lensteru, Minsteru i delovima Alstera; Severna fudbalska unija Irske kontrolisala je oblast Belfasta. IRFU je formiran 1879. kao spajanje ove dve organizacije i ogranaci novog IRFU-a su formirani u Leinsteru, Minsteru i Alsteru. Ogranak Konaht je formiran 1886.

Irska je imala snažnu tradiciju narodnih fudbalskih igara mnogo pre nego što su kodifikovani različiti oblici modernog fudbala kao što su ragbi, fudbalski savezi i galski fudbal. Lokalni varijeteti su se često prilično razlikovali jedan od drugog, a neki su više ličili na određene moderne kodove od drugih:

Pravila:

1. Lopta mora biti bačena unazad vašim saigračima.
2. Nema dodavanja napred.
3. Nema blokiranja koje bi pomoglo vašem trkaču.
4. Morate da stojite da biste podigli loptu.
5. Utakmica će imati 15 igrača iz svake ekipe koji izlaze na teren
6. Kada vam saigrač baci loptu dok trčite niz polje, a vi slučajno ispustite loptu, to je kazna. To se zove kucanje.

Detaljan video koji objašnjava pravila ragbija možete pronaći ovde: <https://www.youtube.com/watch?v=FOJejnPI0p0>

v=FOJejnPI0p0 Requirements:

1. Potreban broj učesnika: 15 po timu (ukupno 30)
2. Potrebna oprema: Ragbi lopta
3. Objekat/podloga za igru: travnati teren

Organizacija koja promoviše sport/igru:

Irski Ragbi (<https://www.irishrugby.ie/>)

Druge organizacije uključene u organizaciju sporta/igre:

<https://www.irishrugby.ie/playing-the-game/age-grade/aldi-play-rugby-main/>

<https://www.irishrugby.ie/2022/09/08/energia-all-ire-land-league-womens-division-reduced-to-nine-teams-for-2022-23/>

<https://irfucharitabletrust.com/>

Adaptacije igre:

1. Molimo pogledajte vezu : Inkluzivni ragbi
2. Pogledajte priloženu mapu ragbija za invalidska kolica
3. Ragbi 7
4. Ragbi liga

Glavni izazovi/poteškoće u vezi sa sportom/igrom?

Može biti teško angažovati 18 ljudi da igraju celu igru, ali potrebna oprema je minimalna i površina/područje za igru se može podesiti.

Nivo učešća u sportu/igri:

U Irskoj, ragbi se igra lokalno u školi i grupama pojedinaca na rekreativnom nivou, sport na klupskom nivou sa takmičenjima na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou, profesionalno i međunarodno.

Linkovi:

Inclusive Ragbi

Kontakti:

David.McKay@IRFU.ie

Ragbi u invalidskim kolicima

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Ragbi u invalidskim kolicima je uveden u Irsku 1997. godine zahvaljujući uglavnom naporima Gereta Kulitona. Geret dolazi iz jake ragbi pozadine i nakon što je video kako se igra dok je bio u Sjedinjenim Državama, bio je nepokolebljiv da će Irska imati svoj ragbi tim u invalidskim kolicima.

Pravila:

Ragbi u invalidskim kolicima je igra sa punim kontaktom i kontakt sa stolicom se ohrabruje. Igrači ne mogu da udare u invalidska kolica drugog igrača bilo gde iza osovine zadnjeg točka ako to uzrokuje da se stolica rotira horizontalno ili vertikalno. Fizički telesni kontakt takođe nije dozvoljen.

U svakom timu u svakom trenutku igraju 4 igrača i klasifikovani su između 0,5-3,5 poena. Svaki tim može imati maksimalno 8 poena zajedno na terenu odjednom.

Igra se sastoji od 4 perioda po 8 minuta.

Lopta se može dodavati, bacati, udarati, kotrljati, driblati ili nositi u bilo kom smeru, a igrači moraju da driblaju ili dodaju loptu u roku od 10 sekundi. Lopta mora preći središnju liniju u roku od 12 sekundi.

Detaljnije objašnjenje pravila možete pronaći ovde: <https://paralympics.ie/paralympic-sports/summer-sports/wheel-chair-rugby/#:~:text=The%20match%20consists%20of%20four,Contact%20between%20wheelchairs%20is%20allowed.>

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: 4 po timu (ukupno 8)
2. Potrebna oprema: Ragbi lopta za invalidska kolica, ragbi stolice za invalidska kolica
3. Objekat/podloga za igru: zatvoreni teren, obično 28m dužine, 15m širine

Druge organizacije uključene u organizaciju sporta/igre:

Irsko udruženje invalidskih kolica
Irish Wheelchair Rugby
Iraska lokalna sportska partnerstva
Iraska ragbi federacija (IRFU)
Sport Ireland

Glavni izazovi/poteškoće u vezi sa sportom/igrom?

1. Putovanje
2. Troškovi vođenja događaja
3. Nedostatak žena koje učestvuju
4. Nedovoljno volontera i trenera
5. Nema dovoljno publiciteta

Nivo učešća u sportu/igri:

U Irskoj, ragbi u invalidskim kolicima se igra na klupskom nivou, sa nacionalnom ligom i na međunarodnom nivou.

Linkovi:

<http://iwcrugby.com/>
<https://www.iwa.ie/sport/our-sports/wheelchair-rugby/#:~:text=Irish%20wheelchair%20rugby%20welcomes%20both,try%20is%20worth%20one%20point.>
<https://www.irishrugby.ie/playing-the-game/spirit-of-rugby/disability-rugby/wheelchair-rugby/>
Murderball Documentary: <https://www.youtube.com/watch?v=AmvXbrrOAKU>

Kontakt

teresa.dineen@irishwheelchairrugby.com

Hurling

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Hurling je najbrža igra na travi, najveštija igra na svetu. Štaviše, on je takođe jedan od najstarijih sa svojim tradicijama smeštenim u magli drevne irske istorije. Prvo pisano spominjanje bacanja datira iz 1272. godine pre nove ere.

To je igra štapom i loptom, koju igraju timovi od 15 na pravougaonom travnatom terenu sa golovima u obliku slova H na svakom kraju. Štap koji koristimo zove se 'hurlei', ili caman na irskom jeziku, dok se lopta zove sliotar. Stara je preko 3.000 godina i kaže se da je najbrža terenska igra na svetu.

Kombinuje veštine iz lakrosa, hokeja na travi i bejbola u teškoj igri visokog tempa. Sliotar može da putuje do 180 kilometara na sat tokom igre!

Pravila:

Utakmica ili meč obično se sastoje od dva poluvremena od 25-35 minuta.

Sliotar (lopta) se ne može podići sa zemlje direktno rukom. Hurlei se mora koristiti za kotrljanje, ubadanje, podizanje ili udaranje slotara u ruku.

Sliotar se može uhvatiti dok je u vazduhu ili poskakivati po zemlji i može se preneti na ruku najviše dva puta. Ako sliotar dodirne tlo, brojanje se resetuje.

Sliotar se može udariti hurleiem po zemlji ili u vazduhu, udariti nogom ili dodati rukom, koristeći jednu ruku za ceo pokret. Sliotar se ne može baciti.

Sliotar se može držati u ruci najviše 4 uzastopna koraka ili vreme za 4 koraka i može se balansirati na štapu neograničeno vreme.

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: 15 po timu (ukupno 30) – 1 golman, 6 odbrambenih igrača, 2 igrača sredine terena, 6 ofanzivnih igrača, 3 igrača uparuju sa svojim suprotnim ocenama.
2. Potrebna oprema: Hurlei, sliotar
3. Objekat/površina za igru: Sportska hala, otvoreni teren, bilo koji veliki prazan prostor

Adaptacije igre:

1. Poželjno je košarkaško igralište u punoj veličini
2. Sportske stolice moraju imati kaiševe i za struk i za gležnjeve
3. Šest prema šest na terenu samo u jednom trenutku - 1 golman, 2 defanzivca, 1 vezni i 2 napadača.
4. Ukupno vreme igranja: 30 minuta = 2 perioda od 9 minuta (sa dva intervala od po 2 minuta) i treći period od 8 minuta.
5. Tri boda se dodeljuju kada Sliotar u potpunosti pređe krajnju liniju i prođe ispod prečke.
6. Jedan bod se dodeljuje kada Sliotar u potpunosti pređe preko prečke samo sa bočne linije.

Organizacija koja promoviše sport/igru:

Galsko atletsko udruženje (GAA) je najveća sportska organizacija Irske. Slavi se kao jedno od najvećih amaterskih sportskih udruženja u svetu. Osnovana je 1. novembra 1884. godine na sastanku u Thurlesu, Co. ,domaći sportovi i razonode.

To je deo irske svesti i igra uticajnu ulogu u irskom društvu koja se proteže daleko dalje od osnovnog cilja promovisanja galskih igara.

Nivo učešća u sportu/igri:

U Irskoj, Hurling se igra lokalno u školi i grupama pojedinaca na rekreativnom nivou, do sporta na klupskom nivou sa takmičenjima na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou.

Linkovi:

<https://www.gaa.ie>
<https://www.gaa.ie/api/pdfs/image/upload/zfmrscqesghlmdxkolpv.pdf>
<https://www.gaa.ie/api/pdfs/image/upload/lg6oicluhqongw1qvuvp.pdf>
<https://www.gaa.ie/api/pdfs/image/upload/f13117123d1ctpdafxz.pdf>
<https://www.gaa.ie/features/feature/wheelchair-hurling-success-story/>
<https://youtu.be/QOWdOmJaMWI>
<https://youtu.be/l1Vw66Zs0dQ>

Kontakt:

mail.support@gaa.ie

Portugal

Galhofa

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Ovo je popularna borbena igra koja potiče iz keltskih plemena na Iberijskom poluostrvu, ova vrsta borbe je starija od Portugala. Očuvanje ove tradicije „Plai Fighting“ dogodilo se u ruralnim oblastima severoistočnog regiona Portugala gde muškarci igraju ovu borilačku igru između sebe tokom tradicionalnih lokalnih verskih proslava. Ova vrsta borbene igre je opstala do danas zbog izolovanosti malih sela u ovom regionu Portugala. Danas je ova borilačka igra već pod kontrolom Portugalske rvačke federacije koja pokušava da je razvije kao zvanični sport.

Pravila:

Pravila su vrlo jednostavna, dva učesnika se bore telo uz telo bez udaranja ili udaranja nogom i viseći na vratu protivnika.

Borba se završava kada jedan od učesnika dotakne tlo leđima.

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: 2 učesnika istog pola
2. Potrebna oprema: pantalone (farmerke) i majica
3. Objekat/podloga za igru: tatami, meka podloga ili plast sena na najtradicionalniji način.

Adaptacije igre:

U ovom trenutku nema adaptacija jer je ovo veoma tradicionalna aktivnost, ali verujemo da bi se ova aktivnost mogla prilagoditi za neke vrste invaliditeta.

Glavni izazovi/poteškoće u vezi sa sportom/igrom?

Glavni izazov je učiniti da ova tradicionalna aktivnost opstane u globalnom svetu sa toliko uticaja drugih dominantnih kultura. Organizacijama koje pokušavaju da razviju ovu tradicionalnu igru kao sport nije lako.

Nivo učešća u sportu/igri:

U Portugalu se Galhofa igra na lokalnom i regionalnom nivou.

Organizacija koja promovise sport/igru:

1. Portugalski rvački savez: <https://vww.portugal-vrestling.org>
2. Politehnički institut Braganca: <https://recortes.ipb.pt/?p=3377>
3. Samurajsko sportsko udruženje:

Linkovi:

1. <https://recortes.ipb.pt/?p=3377>
2. <https://recortes.ipb.pt/?p=5286>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=UGCc3eARobQ>
4. <https://youtu.be/HWW3Jg-eTol>

Kontakt:

Profesor José Bragada, Bragança Polytechnic Institut jbragada@ipb.pt

Hóquei em Patins

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Hokej na travi je jedan od najstarijih sportova na planeti i njegovo poreklo potiče iz davnih vremena, ali se njegov razvoj dogodio u Engleskoj nakon industrijske revolucije. Hokej na rolerima je evolucija hokeja na travi i ima novije poreklo, prvi meč je odigran u Engleskoj oko 1878.

Hokej na rolerima i hokej na ledu imaju isto poreklo, ali su različiti sportovi, ova evolucija ili adaptacija se dešava uglavnom zbog vremenskih uslova. Hokej na ledu je više razvijen u Severnoj Americi, a hokej na rolerima više u Evropi, na kraju je hokej na ledu prihvaćen kao timski sport više u zemljama u kojima je normalno imati led tokom dužeg perioda godine, a hokej na rolerima je više prihvaćen u zemljama gde je toplije vreme i nema skoro nikakvih prirodnih uslova za led tokom većeg dela godine. To je slučaj Portugala, Španije i Italije gde ovaj sport ima veoma dobru tradiciju i veoma dobre rezultate na međunarodnim takmičenjima.

Portugal ima odlične prirodne uslove za razvoj ovog sporta jer je tokom cele godine toplo vreme i možete igrati na otvorenom skoro cele godine. Ovakvi prirodni uslovi pomogli su u razvoju ovog sporta i danas je ovo jedan od najpopularnijih sportova u zemlji, dugi niz godina, posle fudbala, hokej na klupi je bio najpopularniji sport u zemlji. Ova popularnost se dogodila i zbog sjajnih međunarodnih rezultata koje je reprezentacija Portugala imala na evropskim i svetskim takmičenjima. Portugal je takođe proizveo neke od najboljih igrača hokeja na rolerima svih vremena u istoriji ovog sporta, jedan od njih je bio Antonio Livramento, koji se smatra nacionalnom i međunarodnom ikonom u ovom sportu.

Ova ogromna važnost sporta u portugalskoj kulturi takođe se desila zbog uključivanja istorijskih sportskih klubova i fudbalskih klubova zemlje u ovaj sport uz podršku i razvoj profesionalnih hokejaških timova kao što su FC Porto, Sporting CP i SL Benfica.

Pravila:

Pravila možete pogledati ovde: <https://www.youtube.com/watch?v=Pph-k9NztqA>

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: 5 po timu (ukupno 10)
2. Potrebna oprema: lopta, štapovi, roleri, rukavice, zaštitni jastučići, kaciga i panciri za golmana.
3. Objekt/podloga za igru: Hokejaško igralište od tvrdog drveta ili plastične površine, može se igrati na rekreativniji način na cementnoj površini.

Adaptacija igre:

Hokey u invalidskim kolicima je adaptacija.

Glavni izazovi/poteškoće u vezi sa sportom/igrom?

Ovaj sport gubi na značaju u zemlji jer su drugi sportovi, poput futsala, postali poznatiji na nacionalnom nivou zbog nedavnog međunarodnog uspeha portugalskih reprezentacija.

Nivo učešća u sportu/igri:

U Portugalu, hokey na rolerima se igra na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Organizacija koja promoviše sport/igru:

1. Portugalski klizački savez: <https://fpp.pt>
2. Evropska hokejaška federacija: <https://www.vseurope-rinkhockey.org>
3. Svetska hokejaška federacija: <http://www.worldskate.org/rink-hockey>

Druge organizacije uključene u organizaciju sporta/igre:

Akademski klub Braganca: <https://www.academicobraganca.pt>
Porto klizačko udruženje: <http://www.aporto.pt>

Linkovi:

1. <https://recortes.ipb.pt/?p=3377>
2. <https://recortes.ipb.pt/?p=5286>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=UGCc3eARobQ>
4. <https://youtu.be/HWW3Jg-eToI>

Kontakt:

Profesor Pedro Rodrigues, Bivši međunarodni i evropski šampion za reprezentaciju Portugala.
pedror@ipb.pt

Bilharda

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Ovu popularnu igru igra grupa igrača koji mogu ići od 3 do 6 ili više u isto vreme. Postoje neke različite adaptacije čak i unutar istog regiona, ali generalno cilj igre je da udare mali štap od drveta većim štapom i bacite manji štap što dalje možete. Svi igrači su u krugu i imaju kružno ograničeno područje gde moraju ostati, i moraju se zaštititi ako nisu u dobroj poziciji da udare mali štap. Jedan od igrača je izabran da baci mali štap u centralni deo zone za igru, igrači u boljoj poziciji pokušavaju da pogode mali štap. Ako udare štap i odbace ga daleko, bacač mora da trči da uhvati mali štap. Kada bacač trči da pokupi mali štap, ostali igrači pokušavaju da iskopaju rupu u njegovom ograničenom području. Ako mali štap odgovara rupi, bacač ima kaznu, ako bacač trči brzo i uspe da stavi mali štap u ograničenu oblast drugog igrača, ovaj igrač će postati sledeći bacač. Ako igrač promaši pogodak, on će postati bacač. Pobednik će biti igrač koji ima najmanju rupu u ovoj ograničenoj oblasti.

Ovo je igra koju igraju deca i mladi ljudi u severoistočnom regionu Portugala, uglavnom iz ruralnih područja jer teren za igru mora biti zemlja. Poreklo igre je veoma staro i potiče od keltiberskih plemena. Ovo je veoma smešna igra i veoma je zabavna, skoro sva deca u prošlosti su imala priliku da igraju ovu igru.

Pravila:

Pravila su jednostavna, jedan od igrača baca mali štap u centralni deo zone za igru, igrači u boljoj poziciji pokušavaju da pogode mali štap ako udare štap i bacaju ga daleko bacač mora da trči da pokupi mali štap. Kada bacač trči da pokupi mali štap, ostali igrači pokušavaju da iskopaju rupu u njegovom ograničenom području. Ako mali štap odgovara rupi, bacač ima kaznu, ako bacač trči brzo i uspe da stavi mali štap u ograničenu oblast drugog igrača, ovaj igrač će postati sledeći bacač. Ako igrač promaši pogodak, on ili ona će postati bacač. Pobednik će biti igrač koji ima najmanju rupu u ovoj ograničenoj oblasti.

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: Minimalno 3 a najviše 10
2. Potrebna oprema: Jedan mali štap i jedan veliki štap za svakog igrača.
3. Objekat/podloga za igru: teren

Glavni izazovi/poteškoće u vezi sa sportom/igrom?

Ovo je popularna igra, imamo Nacionalnu federaciju popularnih igara, ali u Portugalu ovu aktivnost uglavnom razvijaju lokalna udruženja koja su zatvorenija prema zajednici. Bez ovih lokalnih asocijacija, igra će nestati.

Nivo učešća u sportu/igri:

U Portugalu se Bilharda igra na lokalnom i regionalnom nivou.

Organizacija koja promovira sport/igru:

Asocijacija Jogos Tradicionais de Bragança

Druge organizacije uključene u organizaciju sporta/igre:

ADCS Carvalhais

Linkovi:

1. <https://recortes.ipb.pt/?p=3377>
2. <https://recortes.ipb.pt/?p=5286>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=UGCc3eARobQ>
4. <https://youtu.be/HWW3Jg-eTol>

Kontakt:

Rui Cortinhas, predsednik asocijacije Jogos Tradicionais de Bragança

Email: ajpdb@gmail.com Mobilni: (+351) 93 85 400 74

Arranca Trigo

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Ovo je veoma popularna igra koju igraju deca širom Portugala, ali u nekim regionima može imati različita imena. Najviše se igralo u slobodno vreme u školi, igralo se i po selima, ali i u gradovima jer se može igrati skoro svuda i na svakom mestu. Ova igra je bila deo detinjstva mnogih generacija u ovoj zemlji.

Pravila:

Utakmicu moraju da igraju dve ekipe, jedna ekipa se postavlja da "nosi" protivničku ekipu. Timovi biraju dodatnog člana koji će biti oslonac uza zid ili veliko drvo, ovaj dodatni učesnik će biti sudija utakmice.

Igrači tima koji će nositi protivnike moraće da se saviju i naprave liniju. Protivnička ekipa će skočiti na leđa, ako izdrže teret neko vreme, sudija naređuje onima koji su skočili da se vrate na početnu tačku sa jedne strane linije.

Pre ove naredbe „skakači“ se ne smeju smejati, pokazivati zube ili dodirivati zemlju, ako to urade izgubiće. Ako ekipa koja „nosi“ ne izdrži opterećenje i ona će izgubiti, a protivnici imaju mogućnost da ponovo skoče.

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: Minimum 3 a maksimum 12
2. Potrebna oprema: Nema
3. Objekat/površina za igru: na otvorenom ili u zatvorenom u blizini zida

Srbija

ARJAČKINJE, BARJAČKINJE

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

„ARJAČKINJE, BARJAČKINJE“ je stara igra koju deca igraju na pauzama između časova u školama u Srbiji. Ova dečja igra postala je popularna u svim krajevima Srbije u 19. veku i izvodila se pod različitim nazivima. Igra zahteva da se veći broj igrača podeli u dva jednaka tima i da ostanu na udaljenosti od 20m, okrenuti jedan prema drugom i držeći se za ruke formirajući „ljudski zid“. Deca ga obično igraju tokom prolećnih, letnjih i jesenjih meseci između stambenih četvrti ili u školskom dvorištu. Ova igra pripada grupi pokretnih igara. Igre pokretljivosti smatraju se igrama sa gotovim pravilima i zasnivaju se na izvođenju određenih pokreta i radnji sopstvenim telom. Ova igra promovise agilnost i kondiciju, ali i timski rad i samopouzdanje.

Geografske i društvene činjenice:

Srbija se nalazi na Balkanskom poluostrvu, jugoistočnoj Evropi (oko 79% teritorije) i u Panonskoj niziji, Centralnoj Evropi (oko 20% teritorije). Međutim, geografski i klimatski je takođe deo mediteranskih zemalja. Severni deo zemlje (Vojvodina) zauzima plodne ravnice, dok su centralni i južni delovi pretežno planinski. Srbija obiluje prirodnim lepotama, od kojih se izdvajaju očuvane šume. Srbija je takođe bogata vodom.

Pravila:

Pre početka igre, igrači treba da se podele u dve grupe koje će tokom igre biti okrenute jedna prema drugoj, na udaljenosti od približno 20m. Nakon podele u grupe, oni treba da odluče koja grupa će igrati prva.

Tokom igre, igrači treba da se drže za ruke sa svojim saigračima, stvarajući lanac. Grupa koja započinje igru treba da postavi pitanje protivničkoj ekipi „Arijačkine, barjačkine, koga hoćete?“. Igrači druge grupe treba da odluče čije ime žele da pozovu, a zatim da nazovu njegovo/njeno ime. Imenovani igrač treba da trči i prekine lanac između dva igrača, koji drži najslabijeg iz protivničke grupe, prekidajući ga svojim ramenom ili nadlakticom. Ukoliko bi uspeo, vratio bi se u svoju grupu sa jednim igračem protivničkog tima.

Ako ne bi uspeo da prekine lanac, ostao bi u protivničkom timu i nastavio igru kao njihov član. Isti proces se ponavlja sve dok svi igrači ne postanu deo jednog tima. Pobednik je grupa koja uspe da „uzme“ veći broj igrača iz protivničkog tima. Nakon završetka ciklusa, igrači se ponovo dele u dva tima i ponavljaju celu igru.

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: Ova igra zahteva veći broj igrača – što više to bolje. (min 10 igrača)
2. Potrebna oprema: Nema
3. Objekat/podloga za igru: Otvoreni prostor većih dimenzija. Ova igra se nekada igrala na livadi, a danas se obično igra u školskom dvorištu.

Adaptacije igre

Ako postoji korisnik invalidskih kolica koji igra igru, jedan od članova tima može biti "pomoćnik" tako što će pomoći guranjem kolica ako je potrebno. U ovom slučaju igru treba igrati na ravnoj površini po kojoj invalidska kolica mogu pravilno da rade.

Glavni izazovi/poteškoće u vezi sa sportom/igrom?

Tokom igre bezbednost dece treba da bude prioritet, jer ima mnogo trčanja i fizičkog kontakta uvek pazite za njima i podsećajte ih da budu oprezni.

Nivo učešća u sportu/igri:

U Srbiji se ARJAČKINJE, BARJAČKINJE igra na lokalnom nivou.

Organizacija koja promoviše sport/igru

PAPIR BOJE MAKAZE - saznajte više o srpskim tradicionalnim igrama

Pošto je ovo tradicionalna igra, većina nastavnika je koristi u radu sa decom. Ne postoje posebne organizacije koje isključivo promovišu ovu igru

Linkovi:

<https://youtu.be/5GSrp7mrn3s>

Ćorave bake

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Igra „ćorave bake” stara je više od 80 godina, bila je popularna pre Drugog svetskog rata, a igra se i danas. Posebno je zastupljen na dečijim rođendanima.

Geografske i društvene činjenice:

Republika Srbija se graniči sa osam država, uključujući Mađarsku, Rumuniju, Bugarsku, Makedoniju, Albaniju, Crnu Goru, Bosnu i Hercegovinu, Hrvatsku.

Trenutno u Srbiji živi 8.657.673 stanovnika.

Dunav je najduža reka u Srbiji i kroz nju protiče u dužini od 588 km od ukupnog toka od 2.857 km.

Reka Vrelo se smatra jednom od najkraćih reka u Evropi. Tok reke je dug koliko ima dana u godinama (tačno 365 m)

Pravila:

Igrači biraju jednog igrača kome će biti zavezane oči (on/ona postaje ćorava baka“). Posle toga, ostali igrači bi trebalo da zavrte „ćoravu baku”, da malo izgubi osećaj za orijentaciju. To ne bi trebalo dugo da traje. Nakon toga, „ćorava baka“ bi trebalo da traži ostale igrače. Dok je igrači vrte, pevaju „Vodim babu na pazar, da je prodam za dinar, idi babo kuda znaš, meni više ne trebaš“.

Igrači treba da budu oko igrača „ćorave bake“ i da ga zovu po imenu, guraju ga i kada "baka" ide ka drugim igračima, oni bi trebalo da se udaljavaju od nje.

Ako „baka” nekoga uhvati, on/ona treba da pogodi koga je uhvatila, a da ne skida povez sa očiju. „ćorava baka“ ima pravo da rukama dodiruje lice i telo igrača i pokušava da ih natera da nešto kažu.

Ako „ćorava baka” pogodi koga je uhvatila, ta osoba postaje nova „ćorava baka” u slučaju da taj igrač ne želi da nastavi svoju ulogu „ćorave bake”.

Ostalo: U nekim krajevima saigrači govore: „Bako, babo, mi beremo tvoje grožđe“, dok kucaju i smeju se. Takođe, saigrači mogu da se drže za ruke, formiraju krug oko „slepe bake“ i da se vrte u krug dok sviraju pesmu.

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: minimum 3, ali je igra zanimljivija sa više igrača
2. Potrebna oprema: Šal ili slično koji će se koristiti kao poveza za oči
3. Objekat/podloga za igru: Otvoren ili zatvoren prostor (treba da bude većih dimenzija da bi omogućio dovoljno prostora da se „ćorava baka“ može kretati bez rizika da udari u zid ili neku drugu prepreku

Organizacija koja promovise sport/igru:

BEBAC – saznajte više o srpskim tradicionalnim igrama

Pošto je ovo tradicionalna igra, većina nastavnika je koristi u radu sa decom. Ne postoje posebne organizacije koje isključivo promovisu ovu igru

Adaptacije igre:

Zbog jednostavnosti, ova igra je veoma inkluzivna i lako prilagodljiva za skoro sve.

Glavni izazovi/poteškoće u vezi sa sportom/igrom?

Tokom igre bezbednost dece treba da bude prioritet, jer ima mnogo trčanja i fizičkog kontakta uvek pazite za njima i podsećajte ih da budu oprezni.

Nivo učešća u sportu/igri:

U Srbiji se Ćorave bake igraju na lokalnom nivou.

Linkovi:

<https://youtu.be/LwqlrmS9yfM>

Šarena jaja

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Ovo je stara dečja igra koja se tradicionalno igrala na Uskrs, ali je vremenom postala veoma popularna među decom tako da je sada deca igraju u svakodnevnoj igri sa svojim vršnjacima.

Geografske i društvene činjenice:

Iako Srbija nema zvaničnu religiju, pravoslavno hrišćanstvo ima veliku i uticajnu ulogu u društvu. Što se tiče ukupnog stanovništva, 84,6% se izjašnjava kao pravoslavci, dok se 5% izjašnjava kao katolici, 3,1% se izjašnjavaju kao muslimani, 1,0% kao protestanti. Od preostale populacije, 0,8% se identifikuje sa nekom drugom verom, 1,1% se izjašnjava kao ateista, a 1,5% se ne izjašnjava o svojoj verskoj pripadnosti.

Pravila:

Na početku, igrači moraju da izaberu koji će biti "đavo" (kupac), prodavac i jaja. Sledeći zadatak je da prodavac šaputanjem na uvo kaže igračima „jaja” koje su boje, tako da „đavo” (kupac) igrač ne bi mogao da čuje koja boja kome pripada. Igra počinje razgovorom između "đavola" (kupca) i prodavca koji ide ovako:

„Đavo“ (kupac): Kuc, kuc!
Prodavac: Ko je tamo?
„Đavo“ (kupac): Đavo s neba!
Prodavac: Šta ti treba?
„Đavo“ (kupac): Jedno jaje!
Prodavac: Koje boje?
"Đavo" (kupac): (izgovara boju)

Ako đavo ne pogodi boju treba ponovo da pogodi. Ako se među igračima nađe jaje u boji koje on/ona odabere, igrač koji je te boje odmah ustaje i beži. Zadatak đavola je da ga uhvati i kada ga đavo uhvati, onda uhvaćeni igrač postaje đavo u sledećoj rundi. Ako igrač „jajeta“ uspe da pobegne i vrati se na svoje mesto onda igra počinje ispočetka sa istim igračem kao i đavo.

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: minimalno 5 (1 lovac, 4 trkača)
2. Potrebna oprema: Nema
3. Objekat/podloga za igru: Igra treba da se igra na velikom otvorenom prostoru i može se izvoditi kako u zatvorenom tako i na otvorenom.

Organizacija koja promoviše sport/igru:

DETINJARIJE – saznajte više o srpskim tradicionalnim igrama

Pošto je ovo tradicionalna igra, većina nastavnika je koristi u radu sa decom. Ne postoje posebne organizacije koje isključivo promovišu ovu igru

Adaptacije igre:

Ovu igru mogu da igraju svi, u slučaju da se igraju korisnici invalidskih kolica, igra treba da se igra na ravnoj površini po kojoj invalidska kolica mogu pravilno da rade.

Glavni izazovi/poteškoće u vezi sa sportom/igrom?

Tokom igre bezbednost dece treba da bude prioritet, jer ima mnogo trčanja i fizičkog kontakta uvek pazite za njima i podsećajte ih da budu oprezni.

Nivo učešća u sportu/igri:

U Srbiji se Šarena jaja igra na lokalnom nivou.

Ledeni čiča

Detaljan opis istorijskog, geografskog, građanskog i društvenog značenja:

Ovo je igra slična igri „šuge“, s tom razlikom što jedan igrač sve vreme juri druge. Kada nekoga dodirne i kaže: „Zaleđen!“, ta osoba mora da ostane na mestu, dok Ledeni čiča nastavlja da juri ostale igrače.

Geografske i društvene činjenice:

Grad Sjenica (poznat i kao srpski Sibir) drži rekord kao najhladnije naseljeno mesto u Evropi sa zabeleženom minimalnom temperaturom od čak -39 stepeni Celzijusa.

Srbija ima oko 360 izvora termalne i termomineralne vode sa temperaturom do 110 stepeni, ali se samo mali broj njih koristi u komercijalne svrhe.

Vranjska Banja je banja sa najtoplijom mineralnom vodom u Evropi. Voda temperature od 94° do čak 110°C, kapaciteta 140 litara u sekundi, izbija na površinu zemlje iz desetak izvora.

Pravila:

Na početku igrači moraju da izaberu koji će biti Ledeni čiča. Zadatak Ledenog čiče je da juri ostale igrače i pokuša da ih dodirne. Kada nekoga dodirne i kaže: „Zaleđen!“, ta osoba mora da ostane na mestu, dok Ledeni čiča nastavlja da juri ostale igrače. Igrači koji su još uvek netaknuti mogu da odmrznu one koji su zamrznuti, a da bi Ledeni čiča pobedio u igri, mora da zamrzne sve učesnike.

Zahtevi:

1. Potreban broj učesnika: Minimum 3
2. Potrebna oprema: Nema
3. Objekat/podloga za igru: Igra treba da se igra na velikom otvorenom prostoru i može se izvoditi kako u zatvorenom tako i na otvorenom.

Organizacija koja promoviše sport/igru:

VREMEPLOV - saznajte više o srpskim tradicionalnim igrama

Pošto je ovo tradicionalna igra, većina nastavnika je koristi u radu sa decom. Ne postoje posebne organizacije koje isključivo promovišu ovu igru

Adaptacije igre:

Ovu igru mogu da igraju svi, u slučaju da se igraju korisnici invalidskih kolica, igra treba da se igra na ravnoj površini po kojoj invalidska kolica mogu pravilno da rade.

Glavni izazovi/poteškoće u vezi sa sportom/igrom?

Tokom igre bezbednost dece treba da bude prioritet, jer ima mnogo trčanja i fizičkog kontakta uvek pazite za njima i podsećajte ih da budu opreznii.

Nivo učešća u sportu/igri:

U Srbiji se Ledeni čiča igra na lokalnom nivou.

Linkovi:

<https://youtu.be/shi6FsDY1Ck>

Razmislite o održivosti

Transport

- Razmislite o održivosti! Razmislite o pešačenju, vožnji bicikla ili javnom prevozu gde je to moguće. Ovo pomaže u smanjenju zagađenja vazduha i može biti odličan način da ostanete aktivni
- Smanjite svoj ugljenični otisak organizovanjem sportskih događaja u vašoj lokalnoj oblasti i zajedničkog korišćenja automobila

Materijali za višekratnu upotrebu

- Odbacite jednokratnu upotrebu! Proaktivan način da se uhvatite u koštac sa otpadom je da jednostavno odbijete da koristite šoljice za kafu za poneti, papirne tanjire za jednokratnu upotrebu, slamke i papirne peškire
- Ponesite predmete za višekratnu upotrebu kao što su flaše za vodu kada igrate sport i igre kako biste smanjili količinu plastike u našem okruženju
- Budite kreativni! Napravite svoju sportsku opremu ručno koristeći materijale koji se mogu reciklirati

Oprema

- Iskoristite svakodnevne stvari! Ruksaci, jakne i cipele mogu se koristiti kao vidljivi alati za obeležavanje područja na sportskom terenu
- Delite opremu! Predmeti kao što su palice i lopte mogu da dele više saigrača, smanjujući potrebu za kupovinom sopstvenih
- Nema potrebe da kupujete višak opreme! Uniforme se mogu koristiti za više sezona i mnoge zabavne igre ne zahtevaju nikakve posebne predmete

Lokalni događaji

- Ne ostavljajte iza! Pokupite sve svoje smeće i stavite ga u kantu ili donesite kući da ga odložite
- Uvek zapamtite da pokupite za sobom kada završite sa igrom napolju! Ovo pomaže da naši parkovi i otvoreni prostori budu čisti i bez otpada
- Koristi lokalno! Izaberite lokalnu, organsku i sezonsku hranu i piće kada organizujete događaje
- Misli sezonski! Učestvujte u svom sportu kada vreme dozvoljava. Na primer, idite na skijanje samo kada ima prirodnih snežnih padavina

